نمره ۲۷۱ ایکنجی دوره

مدیر:
اسماعیل شمس
اداره‌نین محلی ستارخان خیابانی

آذربایجان

بو روزنامه آذربایجان دموقرات فرقه‌سنین اورغانیدر

۱شنبه ۲۰ مرداد ۱۳۲۵

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه			
	ایللیک	۱۲۰	ریال
۶	آیلیق	۶۵	»
۳	»	۳۵	»
۱	»	۱۲	»

بویوک حزبی موفقیت لریمیز

نتیجه گون قاباق آذربایجان دموکرات فرقه سینین صدری آقای پیشه وری، آقای بادکان ایله بیر لیکده خوی - سلماس - اورومیه تشکیلاتلارینی گورمکدن توتری گئتمیش ایدیلر.

خوی‌دا تشکیل اولونموش طنطنه‌لی قونفرانس ایکی گون دوام ایتدیکده خلقین چوق ده رین استقبالی ایله اوز - اوزه گله‌ره‌ك بوتون اهالی‌ده بویوك روح یوکسکلیگی یارانمیشدر.

خوی قونفرانسینی آقای پیشه وری شخصا اداره ایتمیشدر. بو قونفرانسدا خصوصیله تشکیلاتی نقص‌لرین باره سینده مفصل صورتده بحث اولونماق ان مراقلی موضوعلاردان در.

قونفرانسدا، چوق آزاد شرائطده اشتراك ایده‌نلره بحث و انتقاد امکانی وئریلدی. بئله گوره خوی تشکیلاتیندا اولان نقص‌لر تماميله آرادان قالدیریلیب و بئله لیکله کئچمیش ناقص تشکیلاتین یئرینده منظم بیر تشکیلات وجوده گلمیشدر.

اورومیه‌ده تشکیل اولونموش قونفرانسی آقای بادکان و آقای پیشه وری بیرلیکده اداره ایتمیشلر، بوردادا دا یئنی هیئت انتخاب اولونوب و تشکیلاتین اساسینی محکم‌لشدیرمك ایچون ان اساسی تدبیرلر گورولمیشدر.

بو قونفرانسلارین تشکیل اولماسی حزبی نقطه نظردن فوق‌العاده اهمیتلیدر، بیلدیگیمیز کیمی اورومیه و خوی تشکیلاتی ایندیه قدر لایقنجه فعالیت ایتمگه امکان تاپمادیقلاری‌نا گوره بو ایکی تشکیلاتدا چوخلی نقص‌لر وار ایدی.

مرکزی کمیته آذربایجانین بوتون نقطه‌لرینده تشکیلاتی نقص‌لر تاپیلدیقدا دائما مراقب اولوب و فرقه‌میزین هدفلرینی حیاته کئچیرمك ایچون جدی تدبیرلر گوردیگینه گوره آقای پیشه‌وری و آقای بادکان شخصا خوی و اورومیه تشکیلاتلارینی منظم بیر شکله سالماق ایچون حرکت ایتمیشلر.

ایندی خوی و اورومیه تشکیلاتلاری لازمنجه اصلاح ایدیلمیشدر و بیز امید ایدیریك که تازا انتخاب اولونمیش هیئتلر اوز مسئولیتلی وظیفه‌لرینی لایقنجه انجام وئرمك ایچون چالیشاجاقلار. و بو تشکیلاتدا اولان عضولرین فعالیتلری نتیجه‌سینده اونلارین عهده‌سینه وئریلمیش وظیفه‌لر یئرینه یئتیریلیب و مرکزی کمیته‌نین انتظاری اولدیغی کیمی انجام تاپاجاقدر.

داخله خبرلری

والی میز آقای دوکتور جاوید تبریز شهرینین گلیردن ویرگی اداره‌سینده

پنجشنبه گونی مرداد آیینین ۱۷ سینده سحر ساعت ۸ تماما والیمیز آقای دوکتور جاوید تبریز شهرینین گلیردن ویرگی اداره‌سینه گئدیب اوطاقلارا باش‌چکدن سونرا بوتون مامورلاری اداره‌نین حیاطینه‌دعوت ایده‌رك دموکراسی اصول اداره سینه لایق بیر طرزده دوز گوزلیك ایله جدی صورتده اوز مأموریتلرینده چالیشمالارینی توصیه ایتدیلر. سوییملی والی‌نین تاپشیرقلاری آلقیشلار آراسیندا خاتمه تاپدی.

بیر فلاحتی فنی هیئت آذربایجانین غربینه گئده‌جك

آذربایجانین غربینده کی بوتون منطقه‌لرین حیوانداریق و باغچالیق ایشلرینی تدقیق، عموم اوتلاق و یایلاقلارینی گورمك، حیوان‌خسته‌لیکلرینین توربنی تورگتمك فلاحتی استعدادینی کاملا مطالعه ایده‌رك اونا گوره بیر مکمل پروژه ترتیب ویرمك ایچون بو آیین ۱۹ نده آذربایجان فلاحت اداره‌سی طرفیندن بیر فنی هیئت آذربایجانین غرب قسمتینه اعزام اولوناجاقدر.

۲۵ بالدان قاچاق توتون دوتولدی

بو گونلرده بوستان آوا نظمیه‌سی جراغلی - مگر اوغلیندان ۲۵ بالدان قاچاق چوبوق توتونی دوتاراق صاحبی ایله بیرلیکده تبریز نظمیه‌سینه گوندرمیش و مذکور توتونلار تبریز نظمیه‌سی طرفیندن دخانیات اداره‌سینه تحویل ویریلمیشدر. ایندی جراغلی توقیف‌ده و دوسیه‌سی تعقیب اولونماقدادر.

دمیر یول اداره سیندن

مردادین ۱۵ یندن ۱۶ سینا قدر یعنی ۲۴ ساعت طرفینده (۳۸) واغون ایله ارمنی قارداشلا ریمیز اوز وطن‌لرینه گئتمیشلردر.

بقیه سی ۲ نجی صحیفه ده

ا. ش

مسکو رادیوسنین، بصره‌یه گتیریلمیش هند سربازلاری خصوصیندا بیاناتی

دیلی‌میل روزنامه‌سی، یازیر که هند سربازلارینین بصره‌یه وارد اولمالاری اساسا عراقه یوخ بلکه ایرانا مربوط در.

بو گونلر ایراندا، ایران ملی مجلسینین ۱۵ نجی دوره انتخاباتینا حاضرلیقلار تهیه ایدیلمکده در. بئله بیر موقعده انگلیس قوشونلارینین ایران سولارینا گلمکلری ایراندا یوخ بلکه بوتون شرق اهالیسی آراسیندا تشویش یارادیبدر.

هندوستاندا اولان انگلیس فرماندهی اظهار ایدیبدر که، بو قوشون فقط ایرانین جنوبندا اولان انگلیس و هندوستان تبعه‌لرینین منافعلرین حفظ ایتمکدن اوتری گوندریلیبدر حقیقتده ایسه بو ایش بللیدیر ایرانا یوخ بلکه عربلرین ده حاکمیت حقلرینه تجاوز ایتمك دیمکدر.

عراق خبرلری ۱۹۳۰ نجی ایلده انگلیس دولتیله باغلانان معاهده‌نی اوز نفرت و انزجارلارین گوستریب انگلیس قوشونلارینی عراقدان و بصره‌دن گئتمك استه‌دیلر لاکن اونلارین تقاضالاری ایندیه قدر نتیجه‌سیز قالیبدر.

انگلستاندا چیخان «دیلی‌میل» روزنامه‌سی یازیر که، بو ایش اساسا عراقه یوخ بلکه ایرانا مربوط‌در ایندی بصره‌ده انگلیس ساخلوسی تقویت اولوب و انگلیس گمیلری ایران سولاریندا نمایش لر ویرمکده‌دیرلر.

خصوصیله بو گونلر که، ایراندا دموکراسی حکمفرمادر و ایرانلیلار محکم اراده ایله اوز حقلریندن دفاع ایتمگه حاضر اولوبلار بو ایش یالنیز ایران آزادلیغینی بوغماق دیمك اولار.

سون گونلرده خوزستاندا اوز ویرن حادثه‌لره باخیلیرسا گورورك که نفت کمپانیسی ایران کارگرلرینین نهضتین بوغماقدان‌ده‌ فعالیت ایدیر.

ایراندا نفت کمپانیسی تك ایران کارگرلری نهضتیله دگیل، حتی اوزلغدان اوزاقدا دموکراتیك تشکیلاته بنزه‌ین تشکیلاتلارلادا هدید صورتده مبارزه ایتمکده‌در.

بو کمپانی کارگرلرین ایچیریسینده اختلاف تورتمکدن توتری اونلارین ملی و مذهبی اختلافلارین اویاتماغا باشلادی و چون بونلاردان بیر نتیجه گوزمه‌دی، عربلری کارگرلر علیهینه تحریك ایتدی «رهبر» روزنامه‌سی یازیر که انگلیس و ایران نفت کمپانیسی خوزستان ائل لرینی کارگرلر علیهینه سلاح‌لاندیریر «ظفر» روزنامه‌سی ده بئله

بازیر: ایالتلاردا فراکویا امانت ویرن الر ایرانین جنوبندا اولان ائللری ده مسلح ایدیر.

ایرانین و انگلیس نفت کمپانیسی ائل خانلارینا دایانارق حوزه‌سندا شیخ خزعلی تجدید ایتمك ایسته‌ییر لاکن زمان عوض اولوبدر داها بوندان سونرا ائل خانلاری امپریالیسمین منفعتلرین تامین ایده بیلمزلر.

آزادلیق فکرلری گوندن گونه عربلرین ایچریسینده توسعه تاپماقدادر. بونلار بئله بیر ده بوندان سونرا عربلر خارجیلرین تاپشیرقلارین اراده‌سیز اولاراق قبول ایتمزلر خارجیلر ایران مرتجعلرینه ده امین الا بیلمزلر، چونکه، اونلاردا هر گون بویوك دشمنلرینه اوز اوزه گلیرلر.

بوندان علاوه بوتون ایرانلیلار مرتجعلرین دسیسه‌لرین آنلاییرلار و بیر داها اونلار اویول ویرمزلر.

نفت کمپانیسین ایندی بونلارین هامیسیندان کیادیکدن سونرا ایران آزادیخواهلارین زوریله تهدید ایتمگه باشلادی، انگلیس گمیلری خلیج فارسا گلدیلر و روزنامه‌لرین یازدیقلارینا گوره بصره‌ده ده استحکامات دوزتمکده‌درلر دهلیده اولان انگلیس فرماندهی بو ایشلره شرعی صورت ویرمکدن توتری بیر اعلامیه صادر ایتدی که بو اقدام انگیلیسلرین، عربلرین و هندلیلرین خوزستاندا امنیتین تامین ایتمکدن اوتور لازم ایدی. بیر صورتده که عرب مملکتلرینین وضعیتی گوستریر که، بو قوشونلار نه فقط انتظاماتی حفظ ایتمه‌یرلر بلکه قانلی فاجعه‌لرین وجوده گلمه‌سینه ده کمك ایدیرلر.

ایران دولتی کاملا حقلیدر که، بوتون قوه‌سیله بو قوشونلارین اوز داخلی ایشلرینده دخالت ایتمه‌سینین قاباغینی آلسین چونکه ایراندا ایندی هیچ خطر خارجیلری تهدید ایتمه‌ییر.

دنیا سیاستمدارلاری بو مرضوعدا اوزلریندن سوروشورلار:

بو قوشونلارین ایران ساحلرینه گلمکلری دنیا صلحین تحکیم ایدرمی یا دنیاده بیر باشقا وخامت تورمدر. بو ایش کیچیك دولتلرین داخلی ایشلرینده آشکار بیر دخالت دگلمی؟

ایرانین حاکمیت حقینی آرادان آپارماغا سبب اولان بو عمل ایرانلیلارین فکرینده شدید بیر عکس العمل یارادیبدر.

ایران دولتی صادر ایتدیگی اعلامیه‌ده بو ایشی شدید صورتده انتقاد ایده‌رك هند قوشونلارینین بصره‌دن گئتمه‌سین طلب ایدیر.

«داریا» روزنامه‌سی یازیر که بیز مملکتیمیزی مدافع ایتمك ایچون سون قطره قانیمیزا قدر حاضریق.

ایرانلیلارین خارجیلر مداخله‌سی مقابلینده بو عکس‌العملری گوستریر که ایران ملتی سارسیلماز اراده‌سی و محکم تصمیمله اوز حقیندن دفاع ایتمگه حاضر در.

دنیا خبرلری

هلند آدیزلاری ایدونزیایا قوشون گوندریلمه‌سینه قارشی اعتراض ایدیرلر

«آ. ف» هلند روزنامه‌لاری خبر ویریرلرکه، تولکه‌نین مختلف ناحیه لریندن «قاآدیا» قادین تشکیلاتلارینین نماینده هیئتلری گلمیشدر نماینده هیئتی حربی ناظره کتبی صورتده عریضه ویرمیشدر.

بو عریضه‌ده هلند قوشونلارینین اندونزیایا گوندریلمه‌سینه قارشی اعتراض ایدیلیر. عریضه‌نی ۸ مین قادین امضالامیشدر.

یئنی ترکیه حکومتینین هیئتی

آنکارا، باش ناظر رجب پکر باشدا اولماقا اوزره یئنی ترکیه حکومتی تشکیل ایدیلمیشدر.

چین هوا قوه‌لری آمریکا قاعده‌سی اوزره یئنی‌دن قورولموشدر.

شانخای. «داقونباو» روزنامه‌سینین «بهیین» مخبری خبر ویریرکه‌،چین هوا قوه‌لری آمریکا قاعده‌سی اوزره یئنی‌دن قورولموش و باش هوا قوه‌لری قرارگاهی تاسیس ایدیلمیشدر.

بو قرار کامین نظارتی آلتیندا ۷۸ شعبه اولاجاقدر. هاپیئه حربی انضباط ناحیه‌سی ویر سیراسر کزلر تشکیل ایدیلمیشدر. یئنی هوا قوه‌لرینده خدمت ایده‌نلرین سایی ۱۰ مین نفردر.

«پامیر» داغلاریندا سووئت کشفیات هیئتی

سووئت تاقلینین مختلف بوجاقلاریندا پامیری تدقیق ایتمك ایچون تاجیکستان جمهوریتینه بیر چوخ علمی اکسپدیسیالار (کشفیات هیئتی) گلمیشدر. بونلاردا هله یاخشی اوگرنیلمه‌میش، بو اولکه‌نین محاربه زمانی ساخلانیلمیش اولان تدقیقات ایشلرینه یئنی‌دن باشلانیلمیشدر.

حاضردا پامیر داغلاریندا بویوك توپوغرافیا اکسپدیسیاسی ایشلمکده‌در. اونلار بو داغلارین یئنی خریطه‌سینی ترتیب ایدیرلر. اورتا آسیا دولت دارالفنونونون پروفسوری رایقوف تاجیك و بوستان یئتگیلرینین بویوك داغلیق یئرلرین هراسیتا آلیت‌ه‌سینی اوگرنمك اوزره بیر

نتیجه ایلقلری آپاره‌ن تجربه‌سینی دوام ایتدیریر. عالملر آقادمیاسینین تاجیکستان فیلیالینین عضوی پروفسور ایوانوف دمیر سطحیندن ۳۵۰۰ متر یوکسکلیکده اولان آلالاو قیرد دوز تلیگینده آریا و بوغدا بئتیشدیرمگه باشلامیشدر.

سووئت آذربایجانی کندلرینده الکتریك ستانسیولاری

سووئت آذربایجانینین قوبا ناحیه‌سینین اوچ کندینده سو الکتریك ستانسیولاری قورولور. قوبانین قیراچلی کندینده قورولان ستانسیون بو ایل ۷ کنده الکتریك ایشیقی ویره‌جکدر.

سووئت آذربایجانیندا علمی هیئت کشفیاتی

سووئت آذربایجانینین عالملر آقادمیاسینین الکتریق انیستیتوتی آذربایجانین الکتریق انرژیسی احتیاجلارینی اوگرنمگه باشلامیشدر حاضردا مهندس و علمی ایشچیلردن عبارت بیر نتیجه هیئت آذربایجانین مختلف نقطه‌لرینده کشفیات آپارماقدادر. بو علمی هیئتلرین مقصدی آذربایجانین سو الکتریك انرژیسی احتیاجلارینی دریندن اوگرنیب میئلشدیرمك و بو انرژینی حقین استراحتی و تصرفات ایچون استفاده اولوناجاق حالا قویماقدر.

شرقی سیبیرده یئنی داش کومور یاتاغی تاپیلمیشدر.

شرقی سیبیرده، کشفیات آپاران گه‌اولوژی (معدن) علمی هیئتی‌ بول ایشینی قورتارمیشدر. شرقی سیبیرین سافرونوف آدلانان ساحه‌سینده چوخلی و یوکسك کیفیتلی داش کومور یاتاقلاری تاپیلمیشدر. بو کومور طبقه‌سینین قالینلیغی ۸ متره‌یا چاتیر. بو یاتاقلاردان یاخین زماندا کومور چیخاریلماغا باشلاناجاقدر.

سو آلتی طیاره‌لری

روسیه‌نین «کولا» شهرینده ستانوف قایران کارخانه گمی لرده آتیلان سوراخی لاری توتماق ایچون سو آلتی طیاره‌لری استعمال ایدیر.

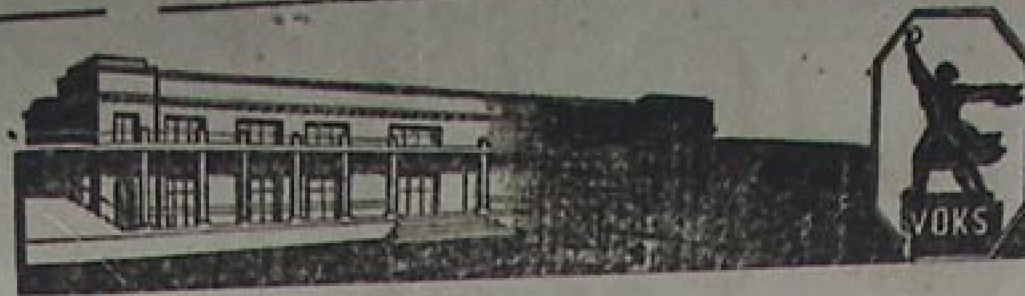
بو طیاره‌لرین ظاهری گوروشی داش کومور چیخاران ماشینا بکیچیه اوخشاییر.

بو طیاره‌لر ایله باتان گمی‌لر تیز تعمیر ایدیله‌بیلیر.

فرقه خبرلری

جمعه گونی مردادین ۱۸ ینده ستارخان بایراقلی تبریز شهرتوینه سینین ۵ نجی حوزه سینده طنطنه لی بیر پیچیماق وارایدی بو پیچیما قدا، آذربایجان دیلینین شیرینلیك و زنگین لیگینه دایر اعیشلی صحبت لر و نطقلر ایدیلدیکدن سونرا، حوزه آکتورالی طرفیندن ایکی پرده علی نمایش ویریلدی.

پیوسی گنجی مقصد

سووەت مدنیت ایوینن ایکی

ایللیك فعالیتی مناسبتیله

تبریزده سووەت مدنیت ایوینین تشکیلی تاریخندن ایکی ایل گئچیر. بو مدتده مدنیت ایوی بو مدتده دنیا مدنیتینین آذربایجاندا یایلماسینا نهایت درجه‌ده چالیشیب آذربایجان خلقینین مترقی دنیا مدنیتی و خصوصیله سووەت مدنیتی ایله تانیش ایتمك ده بویوك قدملر گوتورمیشدر. سووەت مدنیت ایوی مدنیت جهتدن خلقمیزین ترقیسی یولوندا اونودولماز خدمتلر گوستریب، بویوك و قیمتلی یاردیملاری اولمیشدر.

آذربایجان روزنامه‌سینین تحریریه هیئتی سووەت مدنیت ایوینین ایکی ایللیك فعالیتی مناسبتیله بئله بیر تصمیم دوتمیشدر که سووەت مدنیت ایوینین ایکی ایل مدتینده ایتدیگی فعالیت باره‌سینده مفصل صورتده مختلف مقاله‌لر واسطه‌سیله روزنامه‌ده بحث ایتسین. بونا بناءً بو باره‌ده یئتیشن مقاله‌لری قبول ایدیرك روزنامه‌میزده چاپ ایده‌جییك.

سووەت دولتی مدنیتین بویوك دوستیدر.

کیچیك خلقلری ازیب، اونلارین دیل، ملیت و ملی آزادلیق ودنج حیاتلارین مختلف شیوه‌لرله آرادان آپارماق سیاستلرین نمونه لرین گوردیك و آزاد اوستونلیگی یاآیری اویدورما شعارلاردان دم وروان بشریت دشمنلرینین عاپیندن ده بیخه قالادیق.

آیدیندر که انسانی بیره‌ق ایچون لازم گلن معاش و وسائل‌دن حداکثر استفاده ایتمك فکریله ثروت اولان و آلچاق ایده‌آلی یاخشیجا حیاته تطبیق ایتمك ایچون بشرین طبیعی حس لرین مختلف کیف ورنل یوللار ایله محکملندیرمك طرز تفکرینه مالك اولان بیسر ورزیمین عاپنی نه اولاجاقدر. امپریالیست دولتلر مدنیتین امانسیز دشمنلری درلر. اونلار نه‌تك کیچیك خلقلرین استقلال و آزادلیغینه قارشی غرتله باخیرلار بلکه توز مدنیتلرینین داهی نماینده لرینین افکار و عقاید و نظریه‌لرینی سخره ایتمکله بویوك خیانت لره مرکب اولورلار. دوزنبرك آلمان خلقینین حتی گوته، هیلر، [illegible] کانت و بونلاردان باشقا یوزلرجه متفکر، یازیچی، شاعر و هنرمند لرین تحقیر ایتمکدن چکینمیر و اونلارین اثرلرین محو ایتمك یولوندا چالیشمالی ترجیح ایتمیشدر.

فاشیزم حاکمیتی ایش باشینا گلدیکدن صونرا چوخلی مبارز و ناموسلی خیالیلار هیتلرین قارشی سیندا تسلیم اولوب باش اگمدیینه گوره مکلری ایچون یا محو اولدیلار یا آلماندان چیخاریلیب قوولدیلار.

دنیا مدنیتی، خلقلرین آزادلیغی و ملی خاصیتلری فاشیست استیلا چیلرینین شدید تهدیدینه معروض قالیب آرادان گیتمکده ایدی. ولی آزادلیق ودموکراتیا قوه‌لری فاشیزمه غالب گلدی. بوتون بشری دنیایه ثابت اولدی که بیر ملتین مدنیتین تاریخین و آزادلیغین زورلا آرادان آپارماق اولماز. بو واقعه یئنی علم و مدنیت، آزادلیق و دموکراتیانین فاشیزم و اونین منحوس مظاهرینه غالب گلمه‌سی همیشه‌لیك بیر افتخار و [illegible] گیرمیش و بو افتخار آزاد لیق و دموکراتیا، معارف و تمدن [illegible] اوغروندا قهرمانجاسینا [illegible] ایدن سووەت خلقلرینه و اونی تشکیل ایدن سووەت حکو متینه عائد در.

سووەت دولتی کیچیك ملتلری [illegible] دهشتلی بیر تاریخی فاجعه‌ دن قورتاریب و نجات ویرمیشدیر.

سووەت دولتی کیچیك خلقلرین آزادلیق و مدنیتینین ان بویوك دوستیدر. سووەت دولتی آزادلیغا، ایشیغا، انسانا، اونون دگرینه و اونون خوشبختلیگینه درین بیر اینامی واردر.

او کیچیك ملتلره، اونلارا منسوب اولانلارا، اونلارین ملی اختصاصاتینه احترام نظریله باخیر. او سووەت خلقلرینده وطنه نسبت درین محبتی نظره آلاراق بوحسی آیری کیچیك خلقلرده گورنده، او خلقلره نسبت حرمت بسلیر.

سووەت حکومتی وارلیغیله کیچیك ملتلرین معارف و مدنیت لرینین انکشافی اوغروندا کمك و مساعدت گوستریر. مدنی رابطه لر ایجاد ایتمك، مدنی جمعیتلر یاراتماق، علم و معرفت اوجاقلارین توسعه ویریب و خلقلرین کیچمیش تاریخنی روشن ایتمکله توز محکم علاقه‌سین دنیا مدنیتینه نسبت گوستریر.

سووەت حکومتی کیچیك ملت لرین ملی عنعنه‌لرینین احیاسینه جدی طرفدار و عکسینه اولاراق کیچیك ملتلرین ملی عنعنه‌لرین زورلا آرادان آپاران اولسدور سیاستلره غرتله باخیر. اونا گوره درکه بوگون بوتون دنیاده مدنیت سوەن خلقلر، سووەت خلقلرینه و اونلارین بوتون کاراکتریستیکلرینی مجسم ایدن سووەت حکومتینه مدنیتین بویوك دوستی و داياغی کیمی باخیرلار.

ف. ا

مدنیت ایوی

مدنیت نه دیمکدیر؟ بو بیر کلمه‌نی ظاهرده آنلاماق و هر کسین توز بیلگیسینه گوره بونا بیر معنی ویرمك اولار. ده چتین دگیلدیر. لغت کتابلاریندا (تمدن) و (مدنیت) بیر شخصی بربریت و وحشیت حالیندان چیخاریب اونی یاخشی و معنوی بیر حال و وضعه سالماق دیمکدیر. مثلا بیر ملتی مدنیلشدیرمك، او ملتین مطبوعاتی، اخلاقینی، روحیه‌نی و حالاتینی هر بیر شیئی قدیم و کهنه حالیندن تدریجی صورتده آیریب زمانین و عصرین مقتضیاتینا اویدورماق و اونی یواش یواش تکمیلاتدیرمك و آبرومند بیر وضع و حاله گتیرمك دیمکدیر. شهریمیزده تاسیس اولونان (سووەت مدنیت) ایوینین تشکیلیندن ایکینجی ایلی گئچمکده‌دیر. بو مؤسسه‌نین بو مدت ایچه‌ریسینده خلقه نه کیمی خدمتلر ایتدیگی و ایکی ایل بوندان اول نه قدر دیقتین هرجوره سعادت و نعمتلریندن هر جهتدن محروم قالان بو جامعه‌نین حقینده ایکی ایلدن بیری نه‌لر ایله دیگی و بو یولدا نه درجه‌یه قدر موفق اولدوغونی آنلامالی و آنلاتمالی ییق.

هر شیئدن اول بوگون و بوندان صونرا هامو، ایستر عالم ایستر خیالی و ایستر ساده آداملار نه‌لر لازم اولدوغونی آنلاییب بیلملی در. تصدیق ایتملی ییك که ملتیمیز گئچمیش منفور دوره‌لرین استبدادی قاری آلتیندا ازیلمیش بویوك بیر روحی کسالته دوچار و اجتماعی تربیه و اوزمن اوقدر محروم اولمشدیکه بیر داها بو جامعه‌نین بیرگون یئنیدن اویانیب اوز حقینی آختاریب و سایر دیری ملتلر کیمی دنیاده توزینه بیر حق قائل اولا. جاغینا کیمسه اینانمز و امید ایتمزدی. محقق درکه بو اویانیش و بو آنی تحول و دگیشیکلیگین منبعی بو مدنیت مؤسسه‌سی اولموشدر.

بورادا دفعه‌لرله ویریلن قونفرانسلار، اجتماعلار و جشنی قونسرتلردن چوق بویوك استفاده‌لر الده ایدیلمیش بو تولانتیلاردان فقط خیالپلاریمیز دیدالانمامیش بلکه عطالته دوچار اولان جاهل طبقه‌نین ده بوندان چوخ بهره و نصیبی اولمیشدر. بوراده‌ده دیمه‌لیم کیمی بوگون بیزه لازم اولان هیئتی بیرینجی درجه‌ده اخلاقیمیزین اصلاحی، کهنه و چوروییش اصول عادات و خاصیت لرین دگیشدیریلمه‌سی در.

بورادا بو موضوعدا بحث ایتمییه‌جگم، لاکن چوق مختصر جمعیه بیر یازماغا مجبوروم که، اخلاق و تربیه، بیر ملتین آینامی‌در اونی، یاخشلارینا فقط اخلاقی و روحی تربیه‌سی‌در که اولدوغی کیمی گوستریب تانیدار. اگر بو مدنیت ایوی و اونون رهبرلیگی و خلقمیزه معنوی صورتده ایتدیگی یاردیملار اولماسایدی جاهل طبقه بو روحی کسالتدن خلاص اولمایب اعلی صورتده یوخلیعا محکوم اولوب تماملیه آرادان گیدجکتایدی. اصلاحاته تشنه اولوب و بوخصوصدا دستورلار ویرن، یوللار گوسترن فساد اخلاقه چاره آراشدیریب تاپان ملتین دوره‌لرینی و بو دوره‌لرین دوامینی بیلدیگینی ادعا ایدن لاکن عمل موقعینه گلینجه قوری بیرکملك و علاوتینی اسیرگه‌ین بعضی خودبین و خودپسند و گئچمیش دوره‌لرین ازیجی و بویانیجی تاثیری آلتیندا حقیقتدن چوق اوزاقدا قالان بعضی خیالپلاریمیزین آرزولارینی بو جوان مؤسسه عمل موقعینه گتیردی. روحا چوق دوشموش و بیراوچوروم کناریندا دوران آواره و یولینی ایتیریب معطل سرگردان قالان بو بیچاره طبقه‌نی بویوك بیر هلاکت و بلکه‌ده حقیقی ئولومدن خلاص ایتدی.

سووەت مدنیت ایوینده قیزیل اوردونین حربی صنعتینه‌دائر سرگیده تبریز مکتب محصللری تماشا ایدرکن

بوتون دوره‌رو اولدیغینی و سوزومده اغراق و مبالغه اولمادیغینی - بو جامعه‌نین ایکی ایل بوندان قاباقکی اسفناك وضع و حالینی بوگونکی حالی، دیریلیش وارلیغینی بیلیب درك ایدن ملی بیرعنعنه‌یه عالی و قدیم بیرتاریخه مالك اولدیغینی آنلایان وضع و حالیله مقایسه ایتمك ثابت ایدر. طبیعیدیر بوکیمی اجتماعی مؤسسه لرین و مدنیت ایولری‌نین هدفی داخما بیلمین‌لری بیلن جاهلری عالم و توز حقوقیندن محروم استفاده ایتمه‌سینی بیلمه‌ین انسان لاری دوغرو یولا سوق ایتمکدن عبارتدرکه، بونودا بوجوان مؤسسه و اونون فعال و چالیشقان هیئت مدیره‌سی باشارا بیلمیشدیر.

انکار اولنمایا بیلمز که هرایشده موفقیت اوایشین چتین و اصلاح اولنمایان طرفینی دوزلتمك و اصلاح ایتمکدر. بونون کیمی‌ده خیالی طبقه‌نی یولا گتوروب کماله یتیشدیرمك اوقدر چتین دگلدر، بلکه اساس مسئله جهالت ایله مبارزه ایدیب و کوکتدن جاهل و هر شیدن محروم بیرملتی دوز و دوغرو یولا سوق ایتمکلیگی بیلمکدن و باجارماقدان بویوك بیرموفقیت اولا بیلمز. بونون ایچوندرکه بوگون زمل و جوان مؤسسه‌یه هربیر آذربایجانلی اورەکدن تشکر ایتملی و قابا اونا یاخلاشمالیدر زیرا فقط بو یولدان دنیا مدنیت کاروانینه قاتیلا بیله‌جگیز و بیزه‌ده چاتماییب علم و ادب و معرفت جاده‌سینده یوروولماقدان ایره‌لی گیده جکدر.

یاشاسین ایران سووەت دوستلیغی!
وار اولسون مدنیت ایوینین فعال و خیرخواه عضولری!

مهندس بازرگانی آذربایجان
[illegible] اداره‌سینین رئیسی

سووەت اتفاقی مدنیت چراغی‌در

سووەت اتفاقی ایشیقلی بیر مدنیت چراغی اولدیغیندان مدنیت دشمنی اولان فاشیزمین پنجه‌سیندن خلاص ایتدیگی تولکه‌لری ایشیقلا ندیردیگی کیمی، بیزیم ده تولکه‌ میزی توز نوریندان بی نصیب قویما میشدیر.

تبریزده‌کی سووەت مدنیت ایوی بیزه گوگرن ملی مدنیت میزین ترقی ایشلرینده بیر دوست کیمی فعالیت ایتمیشدیر. تبریزده کی سووەت مدنیت ایوینین گوستر دیگی کومکلیکلردن خانملار دا توز نوبه‌لرینده بهرمند اولموشلار.

مدنیت ایوی طرفیندن ویریلن استفاده‌لی ادبی بیغینجاقلاردا خانم لاردا آقالار ایله بیرلیك ده شرکت ایتمیشلر. مخصوصا ملی اینجه صنعتیمیزین انکشافیندا مدنیت ایوینین یاخیندان کومگی اولمیشدر. مدنیت ایوینده تشکیل ویریلمیش آذربایجانلی رساملارین استعدادینی اورتایا چیخاران سرگیده خانملارین دا ایشلری گورکملی یئرتوتمیشدر.

سووەت اتفاقی ایله مدنی علاقه ساخلایان جمعیتین تبریز شعبه‌سی نین، خانملار بولمه‌سی وجوده گلن‌دن جمعیتین عضوی اولان خانملارین ادبی فعالیتی و بیلیك سویه‌سی آرتماقدادر. شهریمیزده کی سووەت مدنیت ایوی خانملا ریمیزین سووەت اتفاقی خانملاری نین مدنی حیاتی، او مدنی حیاتدا اونلارین یاخیندان اشتراکی ایله آشنا ایتمکدن توتری مختلف فیلملر گوستر میشدر و گورکملی مکلردن عبارت اولان دائمی سرگیلر تشکیل ویرمیشدر.

تبریزده‌کی سووەت مدنیت ایوی مختلف طبقه‌دن عبارت اولان خلقمیزین استفاده‌سیندن توتری قیمتلی بیر کتابخانه تاسیس ایتمیش که، اورادا علمی، ادبی، تاریخی کتابلار واردر.

تبریزده‌کی سووەت مدنیت ایوی اینجه صنعتیمیزین هرساحه سینده اولدیغی کیمی ملی تیاتر ایشلریمیزده ده اونودولماز خدمتلر ایتمیشدر. آذربایجانین استعدادلی بسته‌کاری عزیر حاجی بك اوفین (آرشین مال آلان) موسیقیلی قومه‌دیاسی‌نین بیزه قورولوشدا ویریلمه‌سینده سووەت مدنیت ایوی رساملاری آقای ماکاروف و خانم ماکاروین‌آز زحمتلری اولماییشدر. اونلارین (آرشین مال آلان) موسیقیلی قومه‌دیاسی ایچون ترتیب ایتدیکلری قورولوش هله تبریز صحنه‌سینده گورولمه‌میشدیر.

بوردا یالنیز سووەت آداملاری نین بیزیم بیله یارلاپان تیاترو ایشلریمیزین انکشافینا اولان دوست لیق علاقه‌سینین اثرینده اولموشدر.

عمومیتله بیزیم مدنیت سوەن خلقمیز، تبریزده‌کی سووەت مدنیت ایوینین ملی مدنیتیمیزین انکشافیندا بیر دوست کیمی گوستر. دیگی کومکلیکلری غایتله یاخشا چاتدیرا بیلمز بیز بونلارین مقابلینده یالنیز سووەت اتفاقینا قارشی‌اولان منتدارلیقلاریمیزی اظهار ایدمه بیله‌ریك.

بیز ملی مدنیت حرین، خلقیمیزین و مخصوصا خانملاریمیزین انکشافی یولیندا تبریزده‌کی سووەت مدنیت ایوینین بوندان صونرا دا کومك ایتمه‌سینی آرزو ایتمك ایله سووەت خلقلرینین توز حق و عدالتلی ایشلرینده موفقیت دیله‌ییریك.

یاشاسین دنیا مدنیتینین پارلاق چراغی اولان سووەت اتفاقی!

گنجعلی صباحی

لیاقتلی بیر تحفه حقده کی ملاحظه‌لریم

حکایه‌ژانری ، بوگونکی دنیا ادبیاتینده ان چوخ یاییلان ، ان چوخ اوخونان و تاثیر گوسترن بیر ادبی نوعدور . خلقلرین حیات و مبارزه‌سینی هر طرفلی عکس ایتدیرمگی اوز قارشیسیندا قویان ادبیات ، بیزیم بوگونکی و مرافلی دوره‌ده حکایه‌نین جدی احتیاج حس ایتمیشدیر . بوگونکی دموکراتیک واولکه‌میزین دولغون معناسی ، حیات و مبارزه‌میزی گئنیش احاطه سیله عکس ایتدیرمک ایچون بو ادبی نوعه (حکایه‌یه) بیزیمده ادیبا-تیمیزین ، مطبوعه‌تیمیزین ومجموعه لریمیزین بویوک احتیاجی واردیر. همده اویله اثرلره که ، اوندا هم معنا ، همده افاده گوزللیگی اولسون لاکن بیزیم اثرلریمیزدن بعضیلری کیچیک و یا بویوک بیر حادثه‌نی ساده‌جه تصویر ائدیب و یا بیر نتیجه آدامی دانیشدیریب آدینی حکایه قویمالا کفایتلنیرلر . داها نظره آلمیرلار که کیچیک بیر حکایه افاده ایتدیلمه‌سی ممکن اولان حادثه‌نی صیقی سرونده بویونمک اوخوجونو یورمادان هیچ بیر نتیجه‌یه ویرمز .

ساده بیر حادثه‌نی ایسته‌نیلن قدر اوزاتماق ، گئنیش تفرعاتلا تصویر ایتمک آساندیر . نه اثرلری بازیچی اولمایان آداملاردا بازا بیلر. لاکین کیچیک حکایه‌لر یعنی ییغجام ، … صنعت اثرلری یاراتماق چتیندیر . معین بیر حادثه‌نی حقیقی بیر سرونده تصویر ایتمکه اونون معناسینی ، ماهیتینی بدیعی سوزلرله ، حیاتی حقیقت وحده‌تین شفقه‌ایله عکس ایتدیرمکه چالیشماق لازمدیر .

بیزی گتیری قویان اساس سبب بودور که ، بازیچیلار اوز بازماقلاریندا آسان یوللارا جان آتیرلار . تیز قورتارماغا چالیشیرلار . بوایسه یارادیجیلقدا افاده گوزللیگینین کیفیتی . اثرین بدیعیلیگینی آشاغاسالیر . یوکسک دولغون و بدیعی اثرلر یاراتماق ایچون مرکب اصوللارا یاناشمالی، دوشونمه‌لی ، یئنی شکللر ، بدیعی افاده‌لر ، یئنی ادبی نوعلر یاراتمالیدیر.

شعریمیزین کیفیت و یوکسلمه‌سی ایچون یئنی یازیلمیش اثرلرینی دقتله گوزدن گئچیرمک ، تیز تیز ادبی مباحثه‌لر تشکیل ایتمک و آیری آیری اثرلریمیزین یارادیجیلارینی مذاکره ایتملیدیر . و اونوتمامالیدیر که ، کیچیک حکایه‌لرین کلاسیک نمونه‌لرینی دنیانین ان بویوک دهی ادیبلری یاراتمیشدیر .

«لیاقتلی بیر تحفه » حکایه‌سینین مولفی «بیگلر صالحی» حادثه‌نین باشلانغیجیندا فریده ایله سوگیلیسی عارفین … ایتدیگی گوروشو نشان ویریر . فریده آرامسیز بیر حالدا منتظر اوره‌گ چیرپینتیسیله عارفین یوللارین گوزلییر ، نهایت عارف گلیر ، فریده عارفین ، اونون محبتینه ، جوشغون سوگیسینه قارشی گوستردیگی سویوقلوغا ، ناراحت اولدیغی بویوک هیجانلا سویله‌مگه باشلاییر .

بازیچی بونلاری صحبت ده اوره یارلق فریده‌نین آناسینین ترجمه حالی و شهریور حادثه سیله اوخوجونو تانیش ایتمگه باشلاییر. بوندان سونرا فریده‌نی تعقیب ایدن واونون نامزدینه توتولماق ایسته‌ین بیر ارتجاع عنصرینین الیندن عارف اونو خلاص ایدیر .

فریده عارفین اونون حقینده ایتدیگی خلاصکارلیغا قارشی اظهار تشکر ایدیر . عارفین رشادت و اخلاقی فریده‌نین قلبینده عارفه قارشی سوگی حسی اویادیر سونرا حکایه‌ده عارفی آتا ، آناسی ایولندیرمک فکرینه دوشدوکلرینی آنلایان عارف اعتراض ایدرک ، قارشیدا ایولنمکدن داها واجب اولان وطن و خلق آزادلیغی دوردوغونو آتا آناسینی باشاسالیرقدان … آزاد … لری ایله اوره‌گی … آتاسی … آلقیشلاییر . «بوجهته سوینیر و چوخلاییرام» دییر و اونا خیر دعا ویریر .

بیر آز مدتدن سونرا ۲۱ آذرده ارتجاع ظالملرینین جانینه دوشموش خلق ، انقلاب ایدرک مرتجع حکومتی ، ییخیر ، آذربایجان ملی حکومتی تشکیل تاپیر بو مناسبتله تشکیل اولونموش بویوک بیر جشنده عارف چیخیش ایدیرکن فریده عارفی آناسینا تانیدیرمرک اوز خلاصکاری آناسینا تانیدیر . بویاشیلکله عارفی قوناق دعوت ایدیرلر .

فریده‌نین حقینده ایتدیگی یاخشیلیق ایچون فریده‌نین آناسی عارفه قدردانلیق ایدیر و یادگار اولماق اوزره اوز مرحوم . آزاد و همراه ارینین قیمتلی خنجرینی عارفه بخش ایدیر .

عارف خدا حافظلشیب گیدیر … ساعتده فریده‌نین قلبینده اوز بوراخمیش محبت ، سوگی حسلری آرتدیقجا بیر اود اولوب اونون اوره‌گینی یاخماغا ، استراحتینی ، صحتینی پوزماغا باشلاییر . نهایت صبری توکنمیش قیز ، توتولقلیغی عارفه آچماق و اونون فکرینی بیلمک قرارینه گلیر . بیر نچه‌ده ، گوروشدورلرمه ده حیا و مجبورلوق فریده‌یه غالب گلیر . اوز سوگیسینی عارفه آچا بیلمیر . بودور که ، اونا مکتوب گوندریر . آلدیغی مثبت جوابدان سوینیر و قلبی آچیلیر . گنجلر حیات و سعادت دویغولاری اونلرو روحلاندیریر . بئله حکایه‌نین اولیندن ایکی سوگیلی آراسینداکی گوروش خاطره‌سیدیر . … گوروش فریده ایله … آراسینده گیدمز مکتوب … تعیین ایدیلمیش گوروشدور که ، فریده عارفین سویوقلوغو حقینده اونا ناراضیلیغینی اودلو بیر احتراصلا سویله‌ییردی . سونرالا عارف فریده‌نی اودلی بیر … سودیگینی ، آنجاق خدمتی وظیفه‌لر اوزوندن اونلا تیز ، تیز گوروشه بیلمه‌دیگینی و اوخوماق فکرینده اولدوغونو سویله‌ییر . بویله‌لیکله حکایه … بوردان گوروندوگو کیمی موضوع ۲۱ آذر حادثه‌سیندن آلینمیشدیر .

البته بو بازیچینین مثبت جهتیدیر لاکن، حکایه‌ده ۲۱ - آذر حادثه‌سینده‌کی فرقه رهبرلیگی، کتله‌وی هیجان، عقل، ذکا و رشادتله انجام ایدیلمیش غایه دوغرولوغیله عکس ایتدیریله بیلمه‌میشدیر. دیگر طرفدن حادثه‌لر آراسیندا رابطه سیزلیک هرجهتدن چوخ اوخوجونو چاشدیریر بو اثرین نوولا (اوخوجودا انتظار دوغوران حکایه نوعیدیر) یوخسا (حکایه ایله رومان آراسیندا یازیلمیش نثر اثرلری) ، داها دوغروسو بویوک حکایه‌لر ، دی‌یلر) یاخود حکایه اولدوغو آنلاشیلمیر.

حکایه‌نین باشلانغیجیندا فریده ایله عارفین گوروشو ویریلیرکن ، فریده سوزونو بیتیرمه میش بازیچی فریده‌نین آناسینین ترجمه حالینا و شهریور حادثه‌سیندن صحبت ایتمگه باشلاییر. اوکیفده بوتون حادثه‌لرین گئدیشی بیر بیرینه قاریشمیشدیر . حادثه‌لرین انکشافینده هیچ بیر متناسبلیک یوخدور.

اثرده ایسه فریده‌نین اوز هیجانلرین اظهار ایتمه‌سی ، ایسترسه عارفین آتا، آناسیله اولدوغی حقینده‌کی صحبتی ، ارتجاع عنصرینه اوزون-اوزادی تهدیدی ، ایسترسه عارفله سون گوروشلرینده‌کی صحبتی اوخویورکن بیلیرسن بدیعی بیر حکایه یاخود اجتماعی بیر مقاله دییه‌سن بویله اوزون . اوزادی مقاله دیلینده ویریلمیش نطقلر اثرده افاده گوزللیگینی ایتیریر . افاده گوزللیگی دییدیکده شبهه‌سیز بورادا تصویر واسطه‌لری، خصوصی یارادیجیلیق اصوللاری وسائره … من بونا اینانیرام که اگر بازیچی حکایه‌نین اوزرینده کفایت قدر ایشله‌مه‌یه‌یدی ، … بدیعی … و یوکسکلیگی … قویسایدی اثر … و بدیعی شکلده میدانا … اوخوجونی یورمازدی

حکایه‌ده ویریلمیش تیپلر (انقلابچیلار) عادتاً مثبت‌دیر (ارتجاع عنصرلری نظرده) لاکن او … اوبرازلار آتقیف … اوز … اوبرازی دگل ، … سیماسیزدیر . … یاسیف (حادثه … گورمه‌ین گرت) ومرتک (خصوصاً فریده‌نو عارفین آتالاری) … لارین آتقیف اعترافلارینی ، فداکار و … لارینی پرده‌لمک دیمکدیر. بیز هر ایشی دیلده یوق . ایشده گورمورمرک . بیز فریده‌نی ، اودونا یانان عارفین ، دالیتجا … بیر روحلا سوردوان یوق ، عارفه چیگین چیگینه مبارزه‌لرده اشتراک ایدن آتقیف ، جسور گورمک ایستردیک . بوداها دوغرو و ره‌آل اولاردی .

مولف حکایه‌نی صحنه‌لشدیرمه اصولیله ، یعنی اثرده ویریلمیش تیپلری دانیشدیره‌رق یولیله ویریر. البته بو بازیچینین اوز یارادیجیلیق میتودیدور لاکن بویله اولدوقدا هر تیپی اوز دیلینده دانیشدیرماق داها ماراقلی و گوزل اولاردی. حکایه‌ده ناطق کیمی دانیشان عارف ، فریده و بونلارین آتالارینین دانیشیغی عینا مولفین اوز دیلیدیر. بوتون ایچون خلق ادبیاتیندن گئنیش استفاده ایتملی مشهور آذربایجان کلاسیک ناظرلریندن میرزه فتحعلی آخوندوفا ، جلیل محمدقلی زاده ، حق‌وئردیئوف و سائره‌لرینین یارادیجیلیق اصوللاریندان استفاده ایتمک لازمدیر.

حکایه‌نی قیسیدن سالان ، مثلاً عارفین بیرینده تصویر ایدیلن حادثه‌ده مقابل ضد تیپلرین ویریلمه‌میشدیر . هر حانسی نوعی اولورسا . اولسون ویریلمیش حادثه مبارزه ایدن ضد طرفلر و انکشاف ایدن حادثه لرده کی اوبرازلارین عدالتلی مبارزه و چارپیشمالاری اولمالیدیر. آنجاق لیاقتلی بیر تحفه‌ده بونا تصادف ایتمیریک . و ارتجاع عنصرینه راست گلیریک که بونلاردا مبارزلیک علامتی یوخدور . منجه بو یارادیجیلیقدا باغیشلانیلماز بیر نقصاندیر .

بیرده دقتی جلب ایدن فریده‌نین سوگیسینه قارشی عارفده‌کی سویوقلوق و ضعیفلیکدیر. نچه آیلار ایله ایکی گنج گوره‌ … ایکیسینین قلبینده بیر بیرینه سوگی حسی جوشوب داشیرکن ، عارف فریده‌دن مکتوب آلانادک فریده اونو سودیگینی درک ایتمیر . البته بو حال اینانیدیریجی دگل، چوخ صنعی دیر.

مولف کیچیک بیر حکایه‌نی آز قالا رومان قدر اوزاتدیغینا باخمایاراق ینه‌ده حکایه‌نی نتیجه‌سیز بوراخمیر . من بیر اوخوجو اولارق بونلاردا راضی قالا بیلمیرم . حکایه حقینده اوز ملاحظه‌می بونونلا قورتاریر و امیدوار اولورام که ، آقای بیگلر صالحی گلجک ایچون معنا و افاده گوزللیگی اساسی اوزره دولغون ، بدیعی حکایه‌لر یارادیب بیزی … سوینده‌جکدیر .

آذربایجان ادیبلری
وطن حقده

عبدالخالق جنتی

گوزومده بیر گوردونور شاه ایله گدای وطن ،
یگانه دیر منه گیم اولسا آشنای وطن .
زمانه تار ایسه چشمیده چوندور امیدیم ،
ضیاء بخش اولا فی الجمله توتیای وطن .
باشئی عرشه یتیرمه زمی فخر ایله دائم ،
هر اول ایگیت که ، اولا حامل لوای وطن ،
وطن ، وطن نه‌وطن باغ آرزوی رجال ،
دولوب مروقمیزه قان کیمی ولای وطن .
وطن غمیندن اگرچه شکسته دیر کونلوم .
شکسته بست ایلمر آخر که ، مومیای وطن
وطن ، وطن نه وطن باغ آرزوی رجال ،
قلوب مرده‌یه جانبخش دیر هوای وطن !
دگیشمیش دوریمی بوچرخ گرداذای وطنداشلار !
چویرمیش صفحه تاریخی دوران ، ای وطنداشلار
همیت وقتدیر ، همت زمانی ، موسم غیرت ،
چویرمز دشمنه دال مرد میدان ای وطنداشلار !

ماقسیم غورکی

روس ادبیاتیندان

حیات قارشوسندا

حیاتین جدی اوزی مقابلینده ایکی کیشی دوروب هر ایکیسی اوندان … ایدیلر .

- حیات سوروشدی : مندن نه انتظاریمیز واردیر ؟

من سنین شدتلرینین رحمسیزلیگیندن تنگه گلیب یاغی اولمیشام منیم عقلیم وارلیغین معناسینی درک ایتمکدن عاجزقالیر ، روحوم سنین مقابلینده شک و تردید قرانلیقلارینا ال آیاق چالیر ، وجدانیم منه دییر که بشر دیریلیگین ان گوزل مخلوقیدر لکن بونونلا برابر من اذیت چکیرم

- حیات جله و ترورسیز سوروشدی : نه ایچون ؟

سعادتدن اوتری ! لکن لازم در که اونا یئتیشمک ایچون سن منیم روحومدا اولان ایکی اساسلی ضدیتلری بیری بیریله باریشدیره‌سان : بیریسی اوتبنی درکه « من ایسته‌میرم » ایکینجیسی او شئی در که « سن وظیفه دگلسن » .

- کیشی دیدی : من نه اسیر اولماق ایسته‌میرم من ایسته‌ییرم که حیاتا حکمفرما اولام و حکمت اولاراق کمرینه‌سین … توکلارینین زنجیرلری آلتندا ازیلمیم نه ؟

- او بیری کیشی که اوزلگیندن حیاتا داهاباخین دورمیشدی بواسانیشا دیدی : بیر آز ساده دانیش .

- بیرنجی کیشی بولدانشا اقتا ایشه‌رک دانیشیغینی دوام ایتدیردی :

- من ایسته‌ییرم ایسته‌دیگیم کیمی آزاد حیاتا مالک اولام . اجتماعدا بیر دیش کیمی اولماق ایسته‌میرم که اجتماع هارا سورورسه مثلا زندانلارین بنورمسینده قویسون ، من بشرم ، من حیاتین روحی و عقلیم ، من گرک آزاد اولام .

- حیات جدی تبسمله اونا دیدی : سبر ایت ، سن چوخ دانیشیرسان و هر دانیشماق ایسته‌ییرسن ایسه من اونلاری قاباقدان بیلیرم . سن آزاد اولماق ایسته‌ییرسن دهاباخشی ، آزاداول ، منیله مبارزه ایت ، منه شکست ویر منه حکمفرما اول . او زمان بیلیرسن می ؟ من سنه قول اولاجاغام . من او قدر مغرور دگلم و آسانلیقلا فاتحلره تسلیم اولورام .....

لکن سنه شکست ویرمک لازم در ..... سن آزادلیق اوغروندا منیمله مبارزه ایتمگه حاضرسن می ؟ جواب ویر ! سن فاتح و ظفره طالب و بویولدا اوز قدرتینه ایمانین وارمی ؟ ...

کیشی نهایت درجه ده ضعف و غصه ایله دیدی !

- سن‌ منی اوز علیهمه تحریک ایتدین ، سن منیم عقلیمی ایتی ویرکسکین خنجره دوندردین و او خنجر منیم روحیمه تالچلیب اونی پارچالادی .

- بوراداشی اونا دیدی : اوره‌که دانیش ، سیزیلداما .

- حیات دیدی : دی گوروم سعادتدن دانیشدیقدا هر قیته اولورسا اولسون اونو الده ایتمک ایسته‌ییرسن می ؟ التماس ایدیرسن که اونی صدقه کیمی سنه ویرسینلر ؟

- کیشی دونغون سسله جواب وردی : من التماس ایدیرم .

- حیات دیدی : سن سیزیلدیسان و دیلنچیلیگه عادت ایتمیش دیلنچی کیمی التماس ایدیرسن .

سن بیلمیرسن که حیات بیر آداما صدقه و بخشش ایتمز..... آزاد بیر کیشی مندن بخشش تمناسی یوخدور . بلکه هر نه ایسته‌ییرسه اوز قدرتیله اله گتیریر . لکن سن آنجاق اوز آرزولارینا ، هوا و هوسینه اسیرسن . آزاد شخص بیر آدامدیر که آرزو و هوسلریندن کیچمگه و حاضرلیغی … ایچون … ایتمگه قدرتی و باجاریقی اولسون . دوشوندین ؟ گوزومون قاباغیندان اوزاقلاش ! او ، دوشوندی بیر ایت کیمی حیاتین ایاقلارینا دوشدی تا اونون سفره‌سینده قالان آرتیق غذادن راحتلیقلا بیر تیکه یئیه که موفق اولسون .

بو زمان حیاتین سولغون گوزلری او بیری کیشیه متوجه اولدی ، اونون اوزی مهربان و جاذب ایدی گورونوردی که چوخ چتینلیکلر چکیبدیر .

حیات اونا دیدی : سن نه ایسته‌ییرسن ؟ نه تمنا ایدیرسن ؟

- من تمنا ایتمیرم ، من امر ایدیرم .

هانسی امر ؟

عدالت هارادادر ؟ اونی منه ویر ! بوتون باشقا شیلری سنن اوزوم آلاجاغام . هله‌لیک آنجاق عدالت منه لازم در . من چوخ سبرلر ایتمیشم قرانلیقدا بدبختلیک و ناراحتلیقلار ایچینده بویوک حوصله ایله دوزمیشم لکن داها بسدیر ، وقت یئتیشیبدر که من ده دیریلیک ایدم . عدالت هارادادیر ؟

حیات دیدی : گئت اونی آختار تاپارسان ! کیشی بیر سوز دییه‌ییب بویوک اراده ایله یولا دوشدی ..

ترجمه م . شمس

فرقه خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

نمایشین بیر پرده سینده گنجین واقعه‌لر دوره سینده ، آنا دیلیمیزین مکتب لرده و اداره لرده نیجه لغو ایدیلدیگینی و بالاجا معصوم بالالاریمیزین اوز آنا دیلینی هله یاخشی بیلمدیکلری حالدا نیجه ظلم و عقاوتله فارسی دانیشماغا مجبور ایدیلدیکلرینی ، ماهر آکتورلر چوخ مهارتله آیدین بیر صورتده تماشاچیلارین فکرینده و نظرینده جانلاندیردیلار . تماشاچیلار او منحوس دوره‌نین خاطره‌سیندن چوخ متأثر اولاراق دیدیلر که ، بیر داها او ظلمتلی دوره‌نین گورونمه‌سینه امکان ویرمه‌یه‌جییک .

ایکینجی پرده‌ده (دوره‌سیزن علی) اوپه‌دیاسی ایدی . آکتورلردن ، آقای طباطبائی و آقای صادقپور حقیقتا تشکر و تقدیره لایق ایدیلر .

خلقیمیزی مدنیته دوغری آپارماق ایستمکدن اوتری حوزه‌لرده استراحت خلقیمیزین کندکی یاخود استراحت اوموته نین کندکی ایله خلقین استفاده‌سی ایچون قرائتخانه‌لر دوزولوب و بیر گونده حرمتلی والیمیز آقای دوکتور جاویدین حضوریندا بیرینجی حوزه‌نین قرائت خانه‌سی افتتاح اولونور

محلی شهر اوموته‌سینین طرفیندن بیرینجی حوزه‌نین قرائتخانه‌سینین آچیلیشینی تبریک دیوب و بوندان آرتیق موفقیت آرزو ایدیرم . بیرینجی حوزه که اول دفعه قرائتخانه تاسیس ایتدی ۳ نجی حوزه ایدی سونرا اوتون حوزه‌لر او حوزه‌یه باخاراق ۷ ـ ۸ و ۵ نجی حوزه لرده اوز حوزه‌لرینده قرائتخانه تاسیس ویردیلر ایندی‌ده بیرینجی حوزه‌نین قرائتخانه‌سی آچیلیر و ۲ نجی ـ ۳ نجی ۶ نجی حوزه‌لرده قرائتخانه آچیلیشینا حاضر اولورلار . بو شهر اوموته‌سینین تبلیغات مسئوللارینین جدیتی سایه‌سینده‌دیر . من بو حوزه‌یه کتاب هدیه ویرلردن تشکر ایدیرم . ایکینجی تشکرم حوزه‌نین تبلیغات و تشکیلات خصوصا قرائتخانه‌نین افتتاحی مناسبتیله حوزه‌ده نشر اولان (۲۱ آذر) دیوارنامه‌سیندن هیئتیندن در .

گوروللتولی آلقیشلار .

سونرا سوز ویریلدی آقای دوکتور جاویده . آقای دوکتور جاوید گوروللتولی آلقیشلار ایچرسینده بیله سوزه باشلادی:

عزیز همسلکلر ومحترم وطنداشلار هر شخصین اوز حیاتندا بیر اصولی اولار و بیر ایشه داها آرتیق او بیرسی ایشلریندن مایل اولار ، من ایله‌ده یاخین تماسلاری اولان شخصلر خصوصا اتحادیه‌ده هیئت عامله اولدوقوم زمان استردیم که کارگرلرده اوز بیلدیگیم اصوللا که معارفه شوق وسوادسیزلیق ایله مبارزه در اورگه‌دم و او وقت سن کارگر یولداشلارا دیردم که حکومتی الده ساخلاماق ایچون سواد لازمدر ، بوش وقتلرینیزی سواد اورگنمک صرف ایدون تا حکومتی الده‌دان سونرا چوره بیر مانع اوز ویرمه‌سین من اووقت حتی راضی ایدیم که کارگر یولداشلارا درس دییم لاکن اونلارین وقتلاری اولمادیقلاریندا گوره حاضر اولموردیلار بیرده هله اونلار عادت ایتمه‌میشدیلر .

ایندی فرقه‌میزین زحمتی سایه‌سینده حوزه‌لرده درس اورصلاری و قرائتخانه‌لر آچیلیب و هر بیر کارگر ایچون درس اورگنمک مهیادر . ایندی فرقه‌میز چالیشیر که سوادسیزلیغی آرادان قالدیرسین من هراشده سویونورم کیمی بو قرائتخانه‌نی‌ده گورمکده سویونورم ایندی فرقه‌میز نهضت یاراداش وحکومتی اله آلدوغوق لاکن ایشلر گلجکده‌دور ، سوادل مبکه فرده و کارگرلریمیز مجاهدلریمیز سوادلانمییوب کامل صورتده موفق اولمیه‌جاقیق ... سیز اولا بیلرلارکی ادارده‌ده اولان سوادسیز اولا بیلمز اگر بیزیم ایندی یا معلومات آدامیز چوخ اولسایدی هدیه و یا دقا ادارلرده آرتیق ایش گوره بیلردیک ایندی بیزیم مجاهد کارگرلریمیز ، بو شعاری که سوادسیزلیغی لغو ایتمک موفق اولمالیدیر یاددان چیخارتمامالیدیرلار .

بیز ایندی گرک اوکسلردن که معارفه توجه ایدیبلر تقدیر ایدک مخصوصا آقای ولائی که بیزیم ایچون بویوک خدمتلر ایدیبدیر . و هاشیه و تبلیغات مسئوللارینی تقدیر ایتمه‌لییک . ایندی من اگرچه حکومت اوستنده اولدوم ولی اوجون فرقه یه دخالت ایدمه‌یانسام لاکن روحوم فرقه‌یله‌دیر .

آقای دوکتور جاوید نطقو سوزونی بیله قورتاردی : عزیز یولداشلار سیزون موفقیتیزی تبریک ایتمکه برابر سیزه زحمتلیک ایتمدن فرقه تبریک دییرم . وعلی موفقیته نائل اولماغوزی آرزو ایدیرم . سونرا بیرینجی حوزه‌نین تبلیغات مسئولی کریم راهنمایان حوزه طرفیندن بیر دسته گل آقای دوکتور جاویده و بیر دسته آقای ژنرال پناهیانا و آقای هیستری اولمادیغینا گوره بیر دسته گل‌ده آقای ولائیه ویردی .

سونرا سوز ویریلدی بیرینجی حوزه‌نین صدری آقای شمسه . آقای شمس فرقه‌میزین معارف ساحه‌سینده گوردوگی ایشلاره سیده لازمنجه شرح ویردیلر .

سونرا قرائتخانه‌نین افتتاحی مناسبتیله چای و میوه صرف اولدی داها سونرا آقای راهنمایان تبلیغات مسئولی هدیه ویرلرین آدلارینی اوخودی ۷۵ نفر بو کتابخانه‌یه هدیه ویرمیشدیلر و بو کتابخانه‌ده ۳۰۲ جلد کتاب واردر بو کتابلاردان ۷۵ جلدین اوموته طرفیندن وریلیب کسرین ۷۵ نفر حوزه آدملاری هدیه ویرمیشلر سونرا نتیجه قردعوت اولونموش شخصلر احساسات ایله تبریک دیدیلر جشن ساعت ۱۱ ده قورتاردی

بیرینجی حوزه‌نین قرائتخانه‌سی نهایت سوینجیله آچیلدی

مرداد آیینین ۱۷ سینده آذربایجانین معارف ساحه‌سینده بویوک قدم گوتورن ستارخان بایراقلی شهر اوموته‌سینین جدیتی ایله هر حوزه‌ده قرائتخانه آچیلان کیمی بیرینجی حوزه‌ده‌ده بیر مجلل قرائتخانه ، که آذربایجان ادیب و شاعرلرینین عکسلریندن (معجز . صابر . رشدیه . نظامی گنجوی و بعضی قرائت خانه‌لاق شعارلار دیوارلارا نصب اولوب و شعارلارین اوستونده بیله یازیلمیشدیر: «قوی شخص سیاسی بیلیک صاحبی اولمالیدیر . علم مدنیتین گوزگوسیدور . مطالعه سیاسی بیلیگین بویودور . سیاسی سوادسیزلیقی لغو ایتمک غالب گلمک دیمکدیر .

ساعت ۹ دا رسمی اولاراق آچیق اعلان اولوب ومراسم باشلاندی . سوز ویریلدی ستارخان بایراقلی تبریز شهر اوموته‌سینین صدر معاونی آقای ولائیه ، آقای ولائی بیله سوزه باشلادی : فرقه‌میزین گوردوگی ایشلر وه . اوموته‌مینین گوزدن گونه

داخله خبرلری

اول صفحه‌دن بقیه

سووئت اتفاقی آرتیستلری تبریزده

مردادین ۱۷ سینده ، سووئت اتفاقی آرتیستلریندن: پروفسور آقای میربریاقوف ، آقای ویناغرادوف و آقای استنچه ویسکی نین اشتراکیله تبریز دولت تیاتروسیندا عالی بیر قونسرت ویریلدی . بو قونسرت اهلا ناتمان قورتارالدیقدا تماشاچیلار طرفیندن آلقیشلارلا قارشیلاندی . قونسرتین آخرینده آذربایجان ملی اوورکستر مدیری ، آقای علی‌توده بیر شیء تقدیم ، اللرینده گل دسته‌لری اولدیغی حالدا ، صحنه‌یه گلدیلر . آقای علی توده کیچیک بیر نطق سویله دیکدن سونرا ، گل دسته‌لرینی او محترم آرتیستلره تقدیم ایتدیلر و بو قونسرت تماشاچیلارین گوروللتولی آلقیشلاری ایچرسینده خاتمه تاپدی .

سووئت اتفاقی آرتیستلری ایله تبریز آکتورلارینین گوروشی

مردادین ۱۸ نده سحر ساعت ۱۰ دا تبریز دولت تیاتروسندا ، تیاترونین آکتیور و آکتریسلارینین اشتراکیله . مختلف نمره لردن عبارت بویوک بیر قونسرت ویریلدی . قونسرت قورتاردیقدان سونرا ، تیاترونین مدیری آقای صدصباحی ، حرمتلی قوناقلاری ضیافت سالونینا دعوت ایتدیلر . قوناقلار هیربیری چای صرف ایدیکدن سونرا ، آقای صدصباحی مختصرجه بیر نطق سویله‌یندن سونرا ، اوج دله گوروش گئدان سووئت آرتیستلری آقای میربریاقوف ، آقای ویناغرادوف و استنچه ویسکی‌یه تقدیم ایتدیکده تبریز آکتریس و آکتورلارینین تشکرلرینی ده بیلدیردیلر . بو حالدا آقای میربریاقوف‌دا سوزه باشلایاراق دیدیلرکه : «بیز تبریز دولت تیاتروسینین آکتریس و آکتورلارینا بونداندن سونرا ، داها بویوک موفقیتلر آرزو ایدیریک .» بو ضیافت بونینلا خاتمه تاپدی .

مدنیت ائوینده سووئت آرتیستلرینین شرفینه ضیافت

مردادین ۱۸ نده ، ساعت ۲ ده سووئت مدنیت ائوی طرفیندن تبریزه یئنی گلن سووئت آرتیستلری شرفینه بویوک بیر ضیافت ویریلدی . بو قوناقلیقدا ، آقای صفوت ، آقای میربریاقوف و آذربایجان والیسی آقای دوکتور جاوید احساساتلی نطقلر سویله دیلر . بو ضیافت ساعت ۴ یاریمدا چوخ محبتله قورتاردی .

سووئت مطبوعاتیندان

یئر کره‌سینین اولچوسی حقینده یئنی کشفیات موسکوادا

یئرین شکلینی و اولچوسونی اوگرنمک ، طیاره‌دن شکلینی چکن ونقشه‌سینی حاضرلایان علمی تدقیقات انستیتوتی (دارالفنون) رئیسی‌نین معاونی پروفسور ازوتوف ، جغرافیا جمعیتینده یئر کره‌سینین تعیین ایدیلمیش یئنی اولچوسی حقینده معروضه ایتمیشدیر . اونون معروضه‌سی بوتون دنیا عالملری آراسیندا بویوک بیر مراق اویاتمیشدیر . پروفسور ازوتوف معروضه‌سینده دییشدیر

ایندیه دک یئرین شکلینی و اولچوسونی اوگرنمک و نقشه‌سینی حاضرلاماق ساحه‌سینده سووئت اتفاقیندا گورولن ایشلرده یئر کره‌سینین اولچوسی حقینده آلمان آسترونومی (منجم) عملین دهوارلی اساس گوتورولوردی . سووئت اتفاقینین گئاودزیت (یئر اولچون) انجنیرلری بو عالمین معین ایتدیگی اولچولرین دوزگون اولمادیغینی آشکارا چیخارمیشلار .

یئرین شکلینی و اولچوسونی اوگرنمک ، طیاره‌دن شکلینی چکن و نقشه‌سینی حاضرلایان مرکزی علمی تدقیقات انستیتوتی یئرین اولچوسونی دوزگون تعیین ایتمک ایچون دقتلی تدقیقات آپارمیشدیر . بو تدقیقات سووئت اتفاقی ، آمریکا و غربی اوروپانین بعضی دولتلرینین یئنی درجه اولچولرینه ، هابئله دنیا عراوی ترق شکلینین نتیجه‌لرینه اساسا آپاریلمیشدیر .

بیر نتیجه دفعه کنچیریلمیش بو حلا و تدقیقاتلاردان بو نتیجه چیخاریلمیشدیر که ، یئر کره‌سینین ... طرفیندن تعیین ایدیلمیش رادیوسی (...) اساسیندا اولدوغوندان ۸۶۰ متر آزدیر .

سووئت اتفاقینین گئاودزیا متخصصلری معین ایتمیشلر که ، یئرین اوچ محوری واردر یئرین چوخ ورمسی اولارده قبول ایدیلدیگی کیمی دائره‌وی شکلده دگل ، الیپس (بیضی) شکلینده‌دیر .

سووئت عالملرینین آپاردقلاری صون علمی تدقیقاتین نتیجه‌لری یئر کره‌سی حقینده‌کی علمه یئنی بیر هدیه‌دیر .

بوندان سونرا سووئت اتفاقیندا منتشر اولان جغرافیا خاطره‌لرینین هامیسی یئرین یئنی تعیین ایدیلمیش اولچولری اساسیندا ترتیب ایده‌جکدیر .

حمید نیکپور

اعلان

عموم ولایتی ومحلی کمیته‌لره اطلاع ویریلیر که :

مرکزی کمیته‌نین کادر شعبه‌سی نین ۳۹۳۸ نمره و ۲۵ر۵ر۶ تاریخلی بخشنامه سینین مدلولینه فوریتله اقدام ایدوب و گوندریلن ورقه‌لاری تکمیل ایتدیکدن صونرا مرکزی کمیته‌نین کادر شعبه سینه بو تاریخدن نهایت اون گونه کیمی یوللاسینلار .

۲ - ۱

مرکزی کادر شعبه‌سی

دقت

آذربایجان ملی وظیفه اداره‌سی قاباقکی محلیندن تربیت خیابانیندا مشهور حاج فرج صراف دربندینده پناهی عمارتینه انتقال ایتمشدر بوتون مراجعه ایدنلرین اطلاعینه یتیریلیر .

ش ۳۱۶ ۲-۳ ملی وظیفه اداره‌سینین رئیسی سلطان ابراهیم‌زاده

اداری اعلان

محترم آبونه‌چیلردن خواهش اولونور اوز آبونه پوللارینی اداره دفترینه پرداخت ایتسینلر .

اعلان

سووئت مریضخانه سینه ، صون زمانلاردا مراجعه ایدن حامله قادینلار آغیر بیر وضعیت ده وقتدن گئج گلیرلر . دوغوجی قادینلارین آغیر وضعیتلرینی نظره آلان سووئت مریضخانه سینده ایندی حامله قادینلار ایچون بیر مصلحت (قونسولتاتسیا) قابینه‌سی تشکیل اولونوبدور .

بوندان سونرا حامله قادینلار هرگون ایکیندی وقتی ساعت ۴ دن ۷ یه قدر مجانی مشورت (قونسولتاتسیا) سیندان استفاده ایده‌بیلرلر .

اعلان

من ضیاءالدین بهرامی ۲۱ آذر مدالیمی ایتیرمیشم تاپان مرکزی قومیته یه ویریب انعام آلسین ش ۲۳۲

اعلان

او شخصلر که مالکلرینه ایندی‌یه قدر مالکیت ورقه‌سی آلمایبلار ، لازمدر ثبت اداره سینده ضبط دائره سینه مراجعه ایدیب اوز مالکیت ورقه‌لرینی آلسینلار . ش ۲۱۸

آذربایجان ثبت اسناد اداره‌سی رئیسی - اعتماد

بوگون هرگون

دیده‌بان سینماسندا

اورال داستانلاریندان رنگلی وبدیعی فلیم

(داش گلی)

یولدان باشقا قیزل اوردولی ایراندان مدایعی

اعلان

حرمتلی مشتریلر ! تازا آچیلان شرکت پارس دوزی سیله شریک دگلم اعلان اولونمالاری تمنی اولونور .

آدرس : ستارخان خیابانی - رضا پارس دوزی ۲۲۰

آذربایجان مطبعه‌سی